

Posdata

Suplemento semanal de cultura

Levante

POESÍA ▶ 4



«Adiós, Shanghai», de Angel Wagenstein

La novela pertenece al ciclo sobre el destino de los judíos en la Europa del siglo XX.

«L'usdefruit encara», d'Eduard Ramírez

El poemari guanyador del X Premi de Poesía Parc Taulí reflecteix la bellesa fugaç del món.



«UNA NUEVA EDITORIAL» POR CARLOS MARZAL | DANIEL TUBAU ENTREVISTA ▶ 12

SLAVOJ ŽIŽEK ▶ 3 Reflexions sobre la violència

Amb la violència com a fil conductor, el filòsof, sociòleg i psicoanalista Slavoj Žižek qüestiona alguns plantejaments del pensament occidental.

L'any 1959, un jove de Xàtiva inventava la mítica cançó «Al vent», considerada la primera composició moderna en valencià, allò que nasqué com una revolta existencial prompte es convertiria en l'himne polític per excel·lència de l'antifranquisme. Al mateix temps apareixia el fenomen de la Nova Cançó i Raimon n'esdevindria un dels màxims representants. Per Ferran Archilés

50 anys d'«Al vent» Raimon i la cançó de cançons

La història és universalment conseguda, és la de la cançó que va néixer dalt d'una Vespa. Un dia, solarí clar, un jove que va de paquet al diarieta de la Vespa entre Xàtiva i València té una inspiració sobtada i li exigeix la primera estrofa d'una cançó. Es una cançó cantada, a crida per damunt del soroll de la moto, de cara al vent, amb les sensacions de la velocitat i la llibertat. Qui canta, qui crida, és un jove xàtiví de dinou anys, aficionat a la música (ha treballat a Ràdio Xàtiva i tot), que té una guitarra que li ha regalat el seu germà i canta comúngu, o això diuen, *Les feuilles mortes*. En arribar a València, la cançó està gairebé feta. Però totaça no deixa de ser una anècdota agatible adolescent, un divertiment. Aquella cançó no l'ha compostada Raimon, sinó Raimon Pelegero, més conegut a la Facultat de Filosofia i Lletres com el Pele. Raimon encara no és Raimon, i podrà no haver-ho estat mai. Aquella era una cançó, la primera, sembla, que va compondre l'autor que li havia sortit perquè si, per l'emoció del viage. Aquella va ser una «epifania» de la llibertat (així, en minúscules l'epifania i la llibertat, com el déu buscant en la cançó). No hi havia una cançó política, i sí una revolta existencial. Com va passar aquella cançó gairebé adolescent de ser un èxit endocrinat (com poc més tard hi hauria una altra cançó, *Diguem no*, d'alliberadament camusiana, de l'home que és revolta i din no) a l'himne polític per excel·lència de l'antifranquisme, és el que s'explica el pas del Pele a Raimon. Aleshores, però, tot, absolutament tot ha canviat.

I malgrat tot, hi ha una part més en aquesta història universalment conseguda. Un detall declina que fa que tot tinga un sentit diferent. Perquè el protagonista de la història no és un, diguem-ne, Domenec



ACTES COMMEMORATIUS

Exposició i concert a la Politécnica

El 7 de maig s'inaugura l'exposició *Raimon a la UPV. 50 anys d'Al vent*, que es podrà visitar a l'edifici rectorat fins al 23 de juny. Divendres 8, Raimon oferirà un concert a les 20 h, a la sala d'actes de l'edifici Nexus. Cal presentar un carnet de la UPV per aconseguir les entrades.

Els precedents autòctons d'«Al vent» eren inexistents. Raimon prengué com a models la música italiana, francesa o negra que sonava per la ràdio.

A Catalunya havien aparegut algunes mostres de música en català més o menys comercials. Amb els setze jutges prenent la Nova Cançó



Raimon en la foto de la carátula del disc que incloia «Al vent». CRISTÓBAL MASPONS

Modugno cantant l'èxit de l'any anterior *Volare*, a Sant Ramon, la cançó que comença amb un èxit sobre, i que va fer mitjanes amb aquella ves, la cançó italiana i Sant Ramon. Té rató Carles Gómez de fer començar el seu bell llibre *Al vent. Crónica d'una nova cançó* (Publicacions de la Universitat de València, 2009) amb Modugno, que degué de servir, més o menys com a model inconscient al xicot de la Vespa. Però, no és Domenec qui canta de cara al vent. És un xicot que ha fet una cançó en valencià. Una cançó «moderna», siga el que siga això, però moderna. Res a veure amb les cançons tradicionals. Era impossible que això passara al País Valencià en 1959? Si més no era poc probable, o en tot cas que la cançó apareguera així, del no res. A Ca-

talunya poc abans havien començat a aparèixer algunes mostres de música en català, més o menys comercials. En breu, amb els setze jutges prenent la Nova Cançó. Però al País Valencià, si algú n'havia fet alguna cançó en valencià s'ho havia guardat. Els precedents autòctons d'«Al vent» eren inexistentes. En realitat aquesta va ser, paradoxalment, una gran fortuna, ja que el Pele el que va fer és, cal insistir, conscientment o no, prendre models del que sonava i l'agradava d'arreu del món, música italiana, francesa o negra que podia sonar per la ràdio. No calen precedents, si anava a fer-se una música diferent. Només... que estava feta en valencià.

PASSA A LA PÀGINA 2 ▶